

ע"פ 16964/04/20 - יצחק חסיד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

28 דצמבר 2020

ע"פ 16964-04-20 ע"פ 3475-09-20

לפני: כב' השופט יעקב שפסר, סג"נ, אב"ד

כב' השופט העמית אברהם יעקב

כב' השופט שמואל בורנשטיין

יצחק חסיד

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

פסק דין

1. שני ערעורים שהוגשו על ידי המערער כנגד פסקי דין של בית משפט השלום בפתח תקוה בת.פ. 12720-01-18 (כב' השופטת א' דניאלי), ובת.פ. 58249-05-17 (סג"נ כבוד השופט א' נוריאלי), לפיהם הורשע המערער בשתי עבירות איומים ועבירת הפרת הוראה חוקית, זאת בגין אירועים מחודש מאי 2017 ובעבירות איומים והעלבת עובד ציבור בגין אירוע מחודש מרץ 2017. [תיק 12720-01-18 יקרא להלן: "התיק הראשון" ותיק ת.פ. 58249-05-17 יקרא להלן: "התיק השני", זאת לפי סדר מתן גזר הדין בעניינם.

2. הרשעותיו של המערער באו בהכרעות דין מנומקות לאחר שהמערער כפר באשמתו וטען כי לא לא עבר את העבירות המיוחסות לו.

3. בתיק הראשון הואשם המערער כי פנה אל ראש עיריית אריאל ואיים עליו בכך שאמר לו כי **"יטפל"** בו. בהזדמנויות שונות, תלה המערער פליירים על רכבו של ראש העיריה, ובפעם נוספת, כשראש העיריה יצא ממשרדו, איים עליו בכך ששוב אמר לו כי **"יטפל בו"**. המערער חתם על כתב ערובה בפני קצין משטרה, במסגרתו נאסר עליו ליצור קשר כלשהו עם ראש העיריה למשך 30 ימים ולהימצא למשך 15 ימים בקרבתו. חרף זאת, כשבוע ימים לאחר מכן, הגיע המערער לבניין העירייה ובעת שראש העיריה יצא מלשכתו, איים עליו שוב המערער באומרו שוב - **"צריך לטפל בו"**.

גם לאחר שהגיעו שוטרים למקום, המשיך המערער לאיים. בגין המעשים המתוארים לעיל, הורשע המערער כאמור לעיל.

4. בתיק השני הואשם המערער כי הגיע לאגף החינוך בעיר אריאל, ובהיותו במשרדה של מנהלת האגף, צעק לעברה: **"את זבל, חוצפנית, את לא מטפלת בילדה שלי"**, **"זונה"** וכן: **"את זונה שקרנית תסתמי את הפה שלך"**. לאחר שהגיע שוטר למקום, אמר הנאשם לשוטר: **"אני לא מדבר איתה, מי היא בכלל, אני עוד אראה לה מה זה"**.

5. בתיק הראשון נדון המערער ל-5 חדשי מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה בן 4 חדשים מתיק 13-09-36441 במצטבר, כך שבסה"כ ישא המערער ב-9 חדשי מאסר בפועל, וכן נדון ל-6 חדשי מאסר על תנאי, הפעלת התחייבות וחתימה על התחייבות נוספת.

בתיק השני נדון המערער ל-45 ימי מאסר בפועל, מאסר מותנה בן 7 חדשים, פיצוי וקנס.

6. הערעורים הופנו הן כנגד הכרעות הדין והן כנגד גזרי הדין. המערער אינו מכחיש את אמירותיו כלפי שני המתלוננים, והמחלוקת נסובה בעיקרה בשאלה האם מהיום דבריו של המערער בגדר איום שלא כדין, והאם התקיימו התנאים הנדרשים להרשעה בעבירת העלבת עובד ציבור. לחלופין מופנה הערעור כנגד חומרת העונש, לפיו נגזרו על המערער בתיק הראשון 5 חדשי מאסר בפועל, הופעל במצטבר מאסר מותנה בן ארבעה חדשים לצד מאסר על תנאי והתחייבות כספית, תוך שהופעלה התחייבות כספית מתיק קודם. בתיק השני נגזר עונשו ל-45 ימי מאסר בפועל ו-7 חדשי מאסר על תנאי. באופן קונקרטי מופנה הערעור כנגד מרכיב המאסר שהוטל עליו בשני התיקים וכן להיקף המאסר המותנה שהוטל עליו בגין עבירת העלבת עובד ציבור.

7. בישיבה שהתקיימה לפנינו ביום 14.7.20 בתיק הראשון, הודיע המערער כי לא יעמוד על ערעורו בשאלת הכרעת הדין, תוך מיקוד טענותיו לשאלת העונש. מבלי לקבוע עמדה בנוגע לתוצאה הסופית, הוסכם לתת למערער הזדמנות נוספת, לבקשתו, להתייבץ לפני הממונה על עבודות שירות לקבלת חוות דעתו בדבר כשירותו לביצוען, זאת לאחר שלא שיתף פעולה בעניין זה בערכאה הדיונית. בישיבת 24.11.20 הוברר כי המערער לא התייבץ לפני הממונה למרות שהיה מודע לזימוניו ולמועדי התייבצותו, וכן חזר בו מהסכמתו לחזרה מערעור על הכרעת הדין תוך שכפר באשמתו. בנסיבות אלה, התרנו למערער לחזור בו מהסכמתו האמורה. עניינו של פסק דין זה הוא אפוא בערעורים בשני התיקים, הן על הכרעת הדין, הן בשאלת גזר הדין.

8. קודם שנתייחס לגופם של דברים, מצאנו לציין את התנהלותה של ב"כ המערער, עו"ד ענת קירשנברג, אשר עשתה כל שניתן היה לעשות וטענה כל שניתן היה לטעון, למרות התנאים הלא פשוטים כלל ועיקר בהם נאלצה לנהל את עניינו של המערער, בלא שיתוף פעולה (לשון המעטה) מצדו. לא נעלם הדבר מעינינו ואכן ראוייה היא להערכה רבה על כך.

9. המערער חוזר למעשה בערעוריו על טענותיו לפני בית המשפט קמא. תמצית טיעוני המערער בנוגע להכרעת הדין נושא התיק הראשון היא, כי כוונתו היתה שיטפל במתלונן באמצעים לגיטימיים, זאת במסגרת מאבק שניהל בעניין שילוב בתו במסגרת לימודית בעיר, ולא בכוונה להפחיד או להקניט את המתלונן. על כן טוען המערער שלא התקיים בדבריו היסוד העובדתי כמו גם היסוד הנפשי הדרוש להרשעה באיומים.

אשר לעבירת הפרת הוראה חוקית, מאשר המערער כי חתם על כתב ערובה ואולם טען שלא הפר את תנאיו, הואיל ובמועד הרלוונטי לא יצר קשר או נפגש עם המתלונן בניגוד להתחייבותו. לדבריו, המתלונן עת יצא מלשכתו והבחין במערער כשהוא תולה פלאיירים, הוא שפנה אליו ביוזמתו וללא פניה מוקדמת מצדו של המערער, בכך שהוא משחית רכוש ציבורי ורק בתגובה לכך אמר לו המערער שצריך לטפל בו.

בהודעת הערעור שהגיש מפנה המערער בהרחבה לפרטי העדויות השונות, וטוען כי העובדה שפנה לעיתון מקומי

והפיץ פלאיירים ברחבי העיר, במועדים הקודמים לאירועים נושא כתב האישום, מחזקת את נכונות וכנות גרסתו בנוגע לכוונת דבריו, היינו טיפול באמצעים חוקיים.

במישור המשפטי טוען המערער כי עבירת האיומים מוגדרת כעבירת התנהגות שאינה טעונה הוכחת תוצאה, אבל נדרשת הוכחת יסוד נפשי מסוג מטרה. לדבריו, בחינת האיום נעשית לפי אמת מידה אובייקטיבית, היינו האם יש דברים כדי להטיל אימה בלבו של אדם רגיל מן הישוב בנסיבותיו של האדם שנגדו פונה האיום.

היסוד הנפשי הוא של כוונה מיוחדת מסוג מטרה להפחיד או להקניט אדם שכלפיו הופנה האיום. אם לא נובע איום ברור ונחרץ, אין מקום להרשיע. לטענתו, הרשיע אותו בית המשפט קמא במנותק מהרקע וההקשר בו נאמרו דבריו, שכאמור אינו שנוי במחלוקת ובלא שמדובר באיום רציני וממשי, אלא באיום סרק חסר משמעות. עוד טוען המערער כי משמעותה האופרטיבית של החלטת בית המשפט קמא בסיווג דברי המערער כעבירת איומים, מהווה הרחבת יתר של גדרי גבולותיה של העבירה בניגוד לעקרון השויות של המשפט הפלילי ולחופש הביטוי. גם אם דבריו היו בוטים וראויים לגינוי, עדיין הם אינם מהווים עבירה.

לטענת המערער נומקה הרשעתו באמות מידה סובייקטיביות מנקודת מבט המתלונן, בעוד שהבחינה צריכה להיות אובייקטיבית. לבסוף טוען המערער שלא הוכח היסוד הנפשי הנדרש - יסוד הכוונה.

אשר להפרת ההוראה החוקית, טוען המערער שלא הוכחה מודעותו לקיומה של המגבלה בצו ולקיומה של חריגה ממנה ומשנאמרו דבריו למתלונן בעקבות פנית האחרון אליו, ממילא טוען המערער שלא הפר את הצו נגדו. המערער טוען גם כנגד נוסח כתב הערובה ותנאיו ובהעדר בהירות של הצו, היה מקום לפרשו באופן המקל עמו. לחלופין, טוען המערער שקמה לו הגנת זוטי דברים.

10. בנוגע להכרעת הדין נושא התיק השני, לאור קושי העולה מניסוח כתב האישום ולאחר ששמעה ב"כ המשיבה את הערותינו, הסכימה בהגנותה שלא לעמוד על הרשעה בעבירת האיומים. לפיכך, מזוכה המערער מעבירת האיומים נושא התיק השני. נותרה אפוא לדיון בתיק זה רק הרשעתו של המערער בעבירת העלבת עובד ציבור.

11. המערער מפנה להלכת אונגרפלד (דנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל** (11.7.11)); ולהלכת סגל (רע"פ 5991/13 **סגל נ' מדינת ישראל** (מיום 2.11.17)). המערער טוען כי בהתאם למבחנים המצטברים שנקבעו בפסיקה בנוגע להתגבשות העבירה, המבחן ההסתברותי והמבחן התוכני, ובשים לב להקשר ולרקע בו נאמרו, זהות אומרם, ההכרות המוקדמת ביניהם ובשים לב לבכירות של המתלוננת במגזר הציבורי, לא מגבשים דברי המערער וגידופיו את העבירה המיוחסת לו שעניינה העלבת עובד ציבור.

המערער מציין כי המתלוננת משמשת כמנהלת אגף החינוך ומפנה לבכירותה והיכרותה הקודמת עמו וידיעתה אודות קשייו והרקע בו נאמרו הדברים. לדבריו, מדובר בגידופים וקללות כשלא הוכח ולא נטען מפי מנהלת האגף כי דבריו בפניה פגעו בכבודה או כי היתה בהם פגיעה מהותית וקשה בגרעין המוסרי והערכי שממנו שואב עובד ציבור את מקור סמכותו, כוחו ופועלו, או כי דבריו פגעו ביכולתה של עובדת הציבור - המתלוננת, לתפקד בעבודתה ולהגשים את יעדיה.

המערער טוען כי בפסיקה, ניתן למצוא דוגמאות רבות לשימוש בביטויים הבלתי הולמים בהם הוא נקט, י כגון: זבל, זונה, שלא רק כנגד עובד ציבור, ולפיכך בהתאם להלכת סגל, קביעה לפיה גידופים מעין אלה מהוות עבירה פלילית משמעותה האופרטיבית הינה הפללת יתר גם מבחינת העבירה על רקע הערך המוגן בדמות חופש הביטוי.

12. אשר לגזר הדין, בנוגע לתיק הראשון מפנה ב"כ המערער לנסיבותיו האישיות והרפואיות של המערער, המשפיעות על מערכת העצבים שלו, הוא סובל מכאבים כרוניים, אינו עובד למעלה מ-6 שנים ואוחז בתעודת נכה לאחר קביעת נכות במל"ל. כן מטופלים הוא ומשפחתו במשרדי הרווחה בשל קשיי תפקודו ועל רקע מצוקה כלכלית.

המאסר המותנה בעניינו הוא בר הפעלה (ולא חב הפעלה), בהיותו אירוע מתמשך אחד למעשה. המערער נשלח לקבלת חו"ד ממונה ולא התייצב ועל כן לא נשקלה הארכת התנאי. המערער טוען אף כנגד מתחם העונש ההולם, וסבור כי בהיות העבירות שביצע ברף נמוך וללא תכנון מוקדם, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בעבודות שירות.

לאור האמור טוען המערער כי היה על בית המשפט קמא להאריך את המאסר המותנה שבעניינו, זאת מטעמי נסיבותיו האישיות, מצבו הבריאותי, הזמן שחלף מאז הוטל המאסר המותנה ומשלא נפתחו לו תיקים חדשים ממועד ביצוע העבירה. אשר לתיק השני טוען המערער, כי יש לבטל את המאסר בפועל כליל, וכן לצמצם את משכו של המאסר המותנה בן 7 החדשים שנגזר עליו בגין עבירת העלבת עובד ציבור שעונשה המקסימלי עומד על 6 חדשי מאסר, מאסר מותנה המעמיד אותו בסיכון לא מידתי.

בנוגע לתיק השני, מעבר למצוין לעיל בדבר נסיבותיו האישיות של המערער, מצוין כי בעבירה של העלבת עובד ציבור מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר על תנאי. בנסיבות העניין ומשמדובר בעבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בחוק הוא 6 חודשי מאסר, יש להשית עליו את העונש ברף התחתון, לבטל את רכיב המאסר ולהסתפק במאסר על תנאי.

13. המשיבה עותרת לדחיית הערעור וסומכת את טיעוניה על נימוקי בית המשפט קמא.

14. תמצית טענותיה בנוגע להכרעת הדין נושא התיק הראשון היא, כי נשמעו כל העדים וביהמ"ש נתן אמון בעדות של המתלונן ומנגד אי מתן עדות בעדות המערער, תוך שקבע עובדתית שהמתלונן חש מאויים, זאת משהיו מספר תלונות מצד המערער כלפי המתלונן שחשש שהדברים עלולים להסלים ולכן קרא למשטרה. לא מדובר לדבריה בעניין חד פעמי. עוד מציינת המשיבה, כי ביהמ"ש התחשב בעובדה שהמתלונן ביקש לדון את המערער לקולא ואף מכך ניתן ללמוד שהוא אינו מנסה לנקום בו.

מבחינה משפטית טוענת ב"כ המשיבה, כי בית המשפט לא קיבל את טענת המערער שכוונתו באמירות שנאמרו על ידו הייתה "לטפל" במתלונן באופן חוקי. ביהמ"ש הצביע על כך שהיו מספר רב של מפגשים שנגעו לבתו של המערער, ובאף אחד לא טען המערער שכוונתו היו שונות. על כן ובהתאם למבחן האובייקטיבי של עבירת האיומים, טוענת ב"כ המשיבה, שכל אדם סביר ובכלל זה ראש עיר, יכול לחוש מאויים ואין להתערב אפוא בקביעת בית המשפט קמא בעניין זה.

לגבי הפרת הוראה חוקית - לטענת ב"כ המשיבה, אין ממש בטענה שראש העיר הוא שפנה למערער וזאת משהמערער בידעו שאסור לו להתקרב ללשכת ראש העיר, הגיע למקום, כשראש העיר ניסה בדרכי נועם לסיים את המפגש ולמנוע את הסלמת המצב, ולכן גם עבירה זו התקיימה.

לעניין הכרעת הדין הנוגעת לעבירת העלבת עובד ציבור נושא התיק השני, טוענת ב"כ המשיבה כי מדובר ב"עובדת ציבור" ולא ב"נבחרת ציבור", היינו היא אינה נושאת משרה בכירה במשרד ממשלתי, אלא מדובר בעובדת עיריה שיש לשמור על כבודה ויכולתה לעשות עבודתה כראוי, ללא הפעלת לחץ של העלבה. ב"כ המשיבה מפנה לעדותה של המתלוננת בתיק זה, ממנה ניתן ללמוד בבירור את החשש והעלבון שגרמו דברי המערער ועל החשש שלה להתדרדרות המצב לאלימות. אין לומר שכל עובד ציבור חסין מפגיעה מדברים המופנים כלפיו. מכל מקום, כך טוענת המשיבה, מגן החוק גם על עובדים בדרג בכיר יותר.

15. לענין גזר הדין - בנוגע לתיק הראשון טוענת ב"כ המשיבה, כי ביהמ"ש קמא ניסה מספר רב של פעמים לאפשר למערער להגיע לממונה על עבודות השירות, ואולם הוא לא התייצב לממונה ואף לטיעונים לעונש והובא בצו הבאה, לא לקח אחריות על מעשיו בשום שלב, ומשאין נכונות מצד המערער לבצע עבודות שירות, אין לו להלין אלא על עצמו.

בנוגע לתיק השני, לאור הזיכוי מהעבירה החמורה יותר, הסכימה ב"כ המשיבה שהעונש יופחת ויועמד על מאסר על תנאי בלבד.

16. לאחר שעיינו בהודעות הערעור, בתיקי בית המשפט קמא ושמענו את טיעוני הצדדים, לא מצאנו יסוד לערעורים בנוגע להכרעת הדין, וכך גם בנוגע לגזר הדין נושא התיק הראשון. כפי שיפורט בהמשך ולאור זיכוי המערער מעבירת האיומים, מצאנו לקבל את הערעור הנוגע לגזר הדין נושא התיק השני.

17. אשר להכרעת הדין נושא התיק הראשון: אין מחלוקת ממשית בין הצדדים בנוגע לרוב פרטי העובדות המיוחסות למערער, אלא למשמעות המשפטית הנובעת מהם. בהכרעת הדין סוקר בית המשפט קמא את העדויות שהובאו לפניו תוך ניתוחן העובדתי, ומוצא את עדות המתלונן ככנה ומדויקת (עמ' 20 ש' 1 וש' 18 לפרוטוקול מיום 18.12.19), שמשמעותה כי חש מאוים. מנגד, לא מצא בית המשפט לתת אמון בגרסת המערער לפיה לא התכוון לאיים, אלא ביקש למצות את זכויותיו באמצעים חוקיים (עמ' 21 ש' 19). בית המשפט מדגיש כי חרף הפניות הרבות בהן פנה אל המתלונן, מעולם לא מצא המערער לנכון להבהיר את כוונתו. בהמשך בוחן בית המשפט קמא את תוכן האיום, דהיינו אמירות חוזרות ונשנות של המערער ש"יטפל" במתלונן, ותחושת המתלונן שמדובר בהסלמה, ומצא כי המעשה עולה כדי איומים.

18. המערער אינו חולק על עמדת בית המשפט קמא כי דרישת הפסיקה היא כי יש לבחון את המעשה במשמעותו האובייקטיבית, אם כי סבור הוא שבית המשפט בחן את האמור במישור הסובייקטיבי. איננו מקבלים טענה זו. עיון בהכרעת הדין מלמד, כי בית המשפט היה ער לבחינה האובייקטיבית הנדרשת, ואכן מצא כי מדובר במעשי איום באופן אובייקטיבי.

19. אשר להפרת הוראה חוקית, קבע בית המשפט קמא, כי לנוכח האיסור שחל על המערער ליצור כל קשר בכל דרך שהיא או להיפגש עם המתלונן, ומשהיה המערער בצד לשכת ראש העיר, ומי שלדבריו נמצא כמעט מידי יום משך 10 חדשים בעיריה וראה מספר פעמים את ראש העיר, הרי שיכול היה להניח בודאות ממשית, כי כאשר עומד הוא בצד הלשכה יתקל במתלונן ובכך עבר על הוראות הצו שהוצא נגדו.
20. רואים אנו עין בעין עם בית המשפט קמא את ניתוחו ומסקנותיו. מיקודו של המערער את ליבת ערעורו בשאלה המשפטית, לצד העדר מחלוקת ממשית בדבר תוכן האיום, מצמצם את הדיון הנדרש על ידינו לבחינת המפורט בכתב האישום מחד, ולהלכה הקיימת בעניין זה מאידך. אף אנו סבורים כי דבריו של המערער כנגד ראש העיריה, שחזרו ונשנו ובנסיבות בהן נאמרו, מהווים ללא ספק איום, במישור האובייקטיבי והסובייקטיבי.
21. מכל האמור דעתנו היא, כי לא זו בלבד שהכרעת הדין נושא התיק הראשון על כל מרכיביה מבוססת כראוי, אין יסוד לטענתו המשפטית של המערער ואין בפגמים שציינו, ככל שקיימים כאלה, כדי לפגום בה בצורה כלשהיא, בהיותם שוליים לעיקר.
22. זאת ועוד, משמדובר בקביעות עובדתיות אותן קבעה הערכאה הדיונית לאחר ששמעה והתרשמה מהעדויות שבאו לפניה, הרי שהכלל הוא הימנעות ערכאת הערעור מהתערבות בממצאים אלה, אלא במקרה חריג, שלא מצאנו כי מתקיים בענייננו.
23. בנסיבות אלה נדחה הערעור על הכרעת הדין נושא התיק הראשון.
24. אשר להכרעת הדין נושא התיק השני: כאמור, נותרה לדיון עבירת העלבת עובד הציבור. המערער לא חלקה כאמור על אמירת הדברים והעובדות שנטענו, ומיקד את טענותיו בעניין זה במישור המשפטי, תוך שטען שהדברים שנאמרו אינם מגבשים עבירה.
25. עיון בהכרעת דינו של בית המשפט קמא מלמד כי התייחס הוא בהרחבה להלכה הפסוקה ובכלל זאת לשני פסקי הדין אליהם התייחסה ב"כ המערער (דנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל** (11.7.11); ורע"פ 5991/13 **סגל נ' מדינת ישראל** (מיום 2.11.17)). **כן היפנה בית המשפט קמא** לרע"פ 8062/13 **אלכס ברזק נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (10.4.2014) שהתייחס לע"פ 4792/11 **אורון כהן נ' מדינת ישראל** (01.02.2012) שבו הותיר בית המשפט העליון על כנה הרשעה בהעלבת עובד ציבור של מי שכינה שוטרת 'זונה', שרמוטה', בנסיבות שאינן רחוקות מאוד מנסיבות המקרה דנן. נקבע כי "הדעת איננה סובלת כי שוטרים המבצעים את עבודתם הקשה יחשפו להתבטאויות בסגנון שכזה, מבלי שהחוק יפרוש עליהם כנפי הגנתו, ועל בית המשפט להסתייג מהתנהגות בריונית כגון זו שהפגין המבקש במקרה דנן".
26. בענייננו, התרשם בית המשפט קמא כי אכן מדובר בפגיעה בשמה הטוב של המתלוננת, בעת ביצוע עבודתה, כשיש בדברים כדי לבזותה בעיני אחרים, ולפגוע בתפקידה (סעיפים 59 ו-62 להכרעת הדין). לפיכך מצא להרשיע את המערער בעבירה שיוחסה לו.

27. רואים אנו עין בעין עם בית המשפט קמא את ניתוחו, וישומו את הדין והפסיקה על עובדות האירוע נושא ענייננו. כידוע, הרציונל והתכלית המונחים ביסודה של העבירה נושא דיונו והערך המוגן לפיה, הוא הגנה על מערכת השירות הציבורי ועובדיו מפני פגיעות העלולות לפגוע ביכולתו לתפקד ולפעול כראוי להגשמת יעדיו (הלכת אונגרפלד, פס' 4, עמ' 41). יסוד ההעלבה עצמו מתקיים כשנפגעת ליבת כבודו של האדם תוך פגיעה מהותית וקשה בגרעין המוסרי-ערכי שממנו שואב עובד הציבור את מקור כוחו וסמכותו - ליבת כבודה של המערכת אותה הוא משרת (שם, פס' 26, עמ' 91). על הביטוי המעליב לעמוד גם במבחן ההסתברותי - קיום ודאות קרובה לגרימת נזק ופגיעה משמעותיים לאינטרס הציבורי שהאיסור הפלילי ביקש למנוע (שם, פס' 31, עמ' 95).

28. על עקרונות אלו חזר בית המשפט העליון בפסק הדין שניתן על ידו בהרכב מורחב ברע"פ 5991/13 אליצור סגל נ' מדינת ישראל (2.11.17)). גם פסק דין זה עוסק בהיקף תחולתה של עבירת העלבת עובד ציבור ומאמץ את קביעותיו העקרוניות של פס"ד אונגרפלד, הגם שבשונה מענייננו, עוסקת פרשת סגל בשאלת חופש הביטוי הפוליטי באמצעות פרסום מאמר פובליציסטי(ראו ביחס לאינטרס המוגן ויסודות העבירה - פס' 16 ואילך לפסה"ד סגל).

29. דעתנו, כבית המשפט קמא, כי דברי המערער והגידופים שנאמרו על ידו כלפי מנהלת אגף חינוך בעיריה בעת שמילאה את תפקידה, מקיימים את יסודות עבירת ההעלבה. מדובר בביטויים בוטים ומעליבים, תוך קיומה של וודאות אף לפגיעה בתפקוד מנהלת האגף בעטיים. הדברים שאמר המערער למתלוננת במשרדה, כוונתו הן אליה אישית והן אל תפקידה כמנהלת האגף, האמונה על שאלת שילוב בתו במערכת החינוך. אין ספק שיש בכך פגיעה במעמדה ותדמיתה של עובדת הציבור וחשש אף למילוי תפקידה כראוי. נראה לנו שגם בעניין דן חל האמור בפרשת כהן שצוטטה לעיל וגם בענייננו הדעת איננה סובלת כי עובדת עיריה המבצעת את עבודתה הקשה תחשף להתבטאויות בסגנון שכזה, מבלי שהחוק יפרוש עליה כנפי הגנתו, ועל בית המשפט להסתייג מהתנהגות בריונית כגון זו שהפגין המערער במקרה דנן.

30. לאור האמור לא מצאנו כל יסוד בטענות המערער כלפי קביעות הכרעת הדין ואנו דוחים איפוא את טענותיו.

31. אשר לגזרי הדין:

ביחס לתיק הראשון: ראשית יש לזכור, כי המערער נושא עמו מאסר מותנה בן ארבעה חדשים. הכלל הקבוע בסעיף 56 לחוק העונשין הוא, שביצוע עבירת תנאי מפעיל את המאסר המותנה ורק במקרים חריגים בלבד ורק מטעמים שיירשמו רשאי יהיה בית המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, זאת אם שוכנע כי בנסיבות העניין לא יהא זה צודק להפעילו. לנוכח התנהלותו של המערער, העדר הפנמה וחרטה והעדר אפיק שיקומי, לא מצא בית המשפט קמא מקום להארכת התנאי ואף אנו לא מצאנו כל עילה מספקת להתערב בשיקול דעתו של בית המשפט קמא בקביעתו זו.

32. בענייננו, ניסה בית המשפט קמא להקל עם המערער והיפנה אותו מספר פעמים לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, אלא שחרף זימונו אל הממונה משך 5 חדשים ברציפות, לא התייצב ולו פעם אחת בפניו. המערער גם לא התייצב לדיונים שנקבעו לטיעונים לעונש ומשהובא באמצעות צוי הבאה, הצהיר לפרוטוקול שלא יגיע יותר לבית המשפט. כאמור, גם הזדמנות נוספת שניתנה לו על ידינו לא נוצלה על ידו והוא שוב נמנע

מלהתייצב לפני הממונה.

33. נוכח התנהלותו של המערער ואי הבעת כל חרטה מצידו, שבאה לידי ביטוי בהתנהגותו המתוארת לעיל, עברו הפלילי הנושא מאסר מותנה בר הפעלה, בעל אופי דומה של התנהגות פרועה במקום ציבורי אשר לא הרתיעו, הפרת הוראה חוקית, ומשלא הונחה כל חו"ד המלמדת על אופק שיקומי, גזר בית המשפט קמא, על שני מותביו, את הדין, באופן ראוי שלא הצדיק מלכתחילה כל התערבות בו.

34. בית משפט קמא על שני מותביו, שקל את מכלול השיקולים העומדים בעניינו של המערער, לרבות שיקולי קולא, ואף היה ער לנסיבותיו האישיות. לא מצאנו כי נפלה שגגה מלפני בית משפט קמא.

35. עם זאת, ולנוכח זיכוי של המערער בתיק השני מעבירת האיומים, והואיל והעונש המקסימלי הנוגע לעבירת העלבת עובד ציבור עומד על ששה חדשים, ולאור הסכמת המשיבה מתקבל ערעורו על גזר הדין נושא התיק השני ואנו מורים על ביטולו של עונש המאסר בן 45 הימים שהושת עליו בסעיף 24 א' לגזר הדין, וכן על ביטול המרכיבים הכספיים - הפיצוי והקנס שהושתו על המערער בסעיפים 24 ג' ו-ד' לגזר הדין. כן אנו מורים שהמאסר המותנה שהושת על ידי בית המשפט קמא בתיק השני, יעמוד על שלושה חדשים למשך שלוש שנים.

36. סוף דבר, הערעור נושא תיק ת.פ. 12720-01-18 נדחה על כלל מרכיביו. הערעור נושא תיק בת.פ. 58249-05-17 מתקבל באופן שהמערער מזוכה מעבירת האיומים וזכאי לביטול מרכיבי העונש למעט מאסר על תנאי שיעמוד על שלושה חדשים למשך 3 שנים שמנינם מיום גזר הדין של בית המשפט קמא (2.7.20).

37. התוצאה הסופית היא אפוא: המערער ישא ב-5 חדשי מאסר בפועל. לכך יתווסף המאסר מותנה בן 4 חדשים מתיק 36441-09-13 במצטבר, כך שבסה"כ ישא המערער ב-9 חדשי מאסר בפועל. כן יוטלו על המערער 6 חדשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שמנינם מיום 26.2.20 בגין עבירת איומים או עבירת הפרת הוראה חוקית וכן 3 חדשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שמנינם מיום 2.7.20, בגין עבירת העלבת עובד ציבור והפעלת התחייבות בסך 2,000 ₪ מת.פ. 36441-09-13 לתשלום עד יום 31.1.2021. כן יחתום המערער על התחייבות נוספת בסך 3,000 ₪ למשך שנתיים שמנינם מיום 26.2.20 לבל יעבור עבירת איומים או הפרת הוראה חוקית.

ניתן היום, י"ג טבת תשפ"א, 28 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.

שמואל בורנשטיין, שופט

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד אברהם יעקב, שופט עמית